

Kryteria Oceniania GEOGRAFIA, GEOGRAFIA DWUJĘZYCZNA 3LO podstawa

1. Na zajęciach z geografii obowiązuje system oceniania zawarty w statucie szkoły. Ocenianiu podlegają umiejętności, wiadomości i praca na lekcjach.

2. W trakcie obu semestrów przewiduje się następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1. sesje egzaminacyjne

2. testy, sprawdziany obejmujące znaczny zakres materiału i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem;

3. niezapowiedziane kartkówki obejmujące do 3 tematów oraz z geograficznego słownictwa w klasach dwujęzycznych;

4. sprawdziany powtórkowe w ostatnich klasach geografii rozszerzonej

5. kartkówki ze znajomości map wg uzgodnionych zakresów;

6. oceny z odpowiedzi przy mapie

7. prace pisemne na wybrane tematy (po polsku lub angielsku);

8. oceny z prac dodatkowych (np. prezentacje, postery, udział w dyskusjach itp.)

3. Semestralną i końcoworoczną ocenę z geografii nauczyciel wystawia obliczając średnią ważoną z ocen cząstkowych:

* oceny z sesji egzaminacyjnej – waga 4

* oceny ze sprawdzianów, testów - waga 3

* oceny z kartkówek, oceny z wypowiedzi ustnych – waga 2

* oceny z aktywności i pracy na lekcji, tworzenia i przedstawiania prezentacji multimedialnych, referatów, zadań domowych - waga 1

4. Oceny semestralne i końcoworoczne wystawiane wg następujących przedziałów:

* celujący - średnia ważona od 5,51

* bardzo dobry - średnia ważona 4,51 - 5,50

* dobry - średnia ważona 3,51 - 4,50

* dostateczny - średnia ważona 2,51 - 3,50

* dopuszczający - średnia ważona 1,51 - 2,50

* niedostateczny - średnia ważona 1,50 i mniej

Ocena końcowa jest średnią ważoną z ocen I i II semestru (tj. wszystkich uzyskanych w ciągu roku ocen).

5. W trakcie semestru uczeń może być 2 razy nieprzygotowany przy 2 i więcej godzinach geografii w tygodniu oraz 1 raz przy 1 godzinie.

Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na następny semestr i nie dotyczą zapowiedzianych testów, kartkówek i odpowiedzi.

6. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace w ciągu 2 tygodni, chyba że zajdą nieprzewidziane wydarzenia (choroba, wyjazd itp.).

7. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu/testu ma obowiązek uzupełnić zaległości w ciągu 2 tygodni. Jeżeli uczeń nie pisał kartkówki lub innego obowiązkowego ćwiczenia, musi uzupełnić zaległości w sposób i terminie uzgodnionym z nauczycielem także do 2 tygodni.

W wypadku niewywiązania się ucznia z powyższych obowiązków nauczyciel w miejsce oceny wpisuje niedostateczny, który liczony jest do średniej ważonej.

8.Uczeń nieobecny na zajęciach ma obowiązek uzupełnić notatki i przygotować się do następnej lekcji, zaś nauczyciel ma prawo zapytać ucznia z tego zakresu. Osoba przychodząca po dłuższej nieobecności uzgadnia braki indywidualnie.

9.Ocenę celującą na koniec roku może otrzymać osoba osiągająca celujące i bardzo dobre wyniki (średnia ważona 5,40 i wyżej) w nauce lub biorąca udział w olimpiadach i konkursach i osiągająca wysokie wyniki co najmniej na szczeblu ponadszkolnym.

10.Tryb podwyższania ocen końcoworocznych regulują ogólne przepisy WSO. Jeśli uczeń spełni formalne kryteria zapisane w WSO, przystępuje do specjalnego testu. Test ten składa się z zadań z poziomu oceny, na którą uczeń się ubiega i niższych, a jego poziom zaliczenia wynosi 80% wszystkich możliwych do zdobycia punktów. Zakres testu obejmuje cały rok szkolny. Wymagania na poszczególne oceny znajdują się na stronie internetowej szkoły w sekretariacie i u nauczycieli geografii.

11.Ostateczną ocenę wystawia nauczyciel.

12.Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej, za wyjątkiem sytuacji, w której pracuje niesamodzielnie (ściąga, lub korzysta z pomocy elektronicznych) podczas pracy pisemnej. Wtedy otrzymuje on ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

13.Uczeń, który samowolnie zmienił grupę na kartkówce, sprawdzianie lub pracy klasowej również otrzymuje ocenę niedostateczną.

14.W klasach dwujęzycznych oceny z zadań/ćwiczeń/kartkówek/sprawdzianów w języku angielskim będą liczone do semestralnej/kończorocznej oceny wg powyższych kryteriów.

16.Ustala się następujące progi procentowe dla poszczególnych ocen:

- * celujący od 95%
- * bardzo dobry od 85%
- * dobry od 70%
- * dostateczny od 55%
- * dopuszczający od 40%
- * niedostateczny poniżej 40%

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Uczeń:	Zapis w nowej podstawie progra- mowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
I. Różnicowanie środowiska przyrodniczego Polski					
1.	Położenie i obszar Polski. Regiony fizycznogeograficzne	• położenie fizycznogeograficzne, matematyczne i geopolityczne Polski • konsekwencje położenia Polski • powierzchnia Polski • granice Polski • obszary morskie • sąsiedzi Polski • regiony fizycznogeograficzne Polski	• podaje cechy położenia fizycznogeograficznego Polski • przedstawia charakterystyczne cechy położenia matematycznego Polski • prezentuje na podstawie mapy współrzędne geograficzne najdalej wysuniętych punktów • podaje cechy położenia geopolitycznego Polski • ocenia konsekwencje położenia fizycznogeograficznego, matematycznego i geopolitycznego Polski • opisuje granice Polski i wymienia jej sąsiadów • przedstawia obszary morskie wchodzące w skład terytorium Polski • prezentuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej podział Polski na regiony fizycznogeograficzne	XIV.1	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa ogólnogeograficzna Polski • plansze dydaktyczne • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski – cechy położenia fizycznogeograficznego Polski • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski – charakterystyczne cechy położenia matematycznego Polski i współrzędne geograficzne najdalej wysuniętych punktów • dyskusja dydaktyczna – cechy położenia geopolitycznego Polski • dyskusja dydaktyczna – konsekwencje położenia fizycznogeograficznego, matematycznego i geopolitycznego Polski • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski – granice i sąsiedzi Polski • praca z mapą – obszary morskie wchodzące w skład terytorium Polski • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski – podział Polski na regiony fizycznogeograficzne
2. 3.	Budowa geologiczna Polski	• Polska na tle jednostek tektonicznych Europy • jednostki tektoniczne Polski • najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski	• przedstawia budowę geologiczną Polski na tle struktur geologicznych Europy • uzasadnia, że Polska ma szczególne położenie geologiczne na kontynencie europejskim • wymienia i opisuje na podstawie mapy tematycznej jednostki tektoniczne występujące na obszarze Polski i regionu, w którym mieszka • omawia na podstawie tabeli stratygraficznej najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski	XIV.2	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • tabele stratygraficzne • plansze dydaktyczne • praca z mapą tematyczną – budowa geologiczna Polski na tle struktur geologicznych Europy • dyskusja dydaktyczna – geologiczne położenie Polski na kontynencie europejskim • praca z mapą tematyczną – jednostki tektoniczne na obszarze Polski i regionu, w którym uczeń mieszka • analiza tabeli stratygraficznej – najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski

4.	Surowce mineralne Polski	• podział surowców mineralnych • rozmieszczenie głównych surowców mineralnych w Polsce • znaczenie gospodarcze głównych zasobów surowców mineralnych w Polsce	• przedstawia podział surowców mineralnych • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych surowców mineralnych w Polsce • omawia znaczenie gospodarcze głównych surowców mineralnych w Polsce	XIV.3	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane surowcami mineralnymi Polski • plansze dydaktyczne • praca z tekstem podręcznika – podział surowców mineralnych • dyskusja dydaktyczna – przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce • analiza mapy– rozmieszczenie głównych zasobów surowców mineralnych w Polsce • dyskusja dydaktyczna – znaczenie gospodarcze głównych zasobów surowców mineralnych w Polsce
5. 6.	Ukształtowanie powierzchni Polski	• czynniki wpływające na ukształtowanie powierzchni Polski • zlodowacenia w Polsce i ich zasięg • formy rzeźby polodowcowej • krzywa hipsograficzna Polski • cechy ukształtowania powierzchni Polski • pasy rzeźby terenu	• wymienia czynniki wpływające na ukształtowanie powierzchni Polski • omawia na podstawie mapy tematycznej zlodowacenia w Polsce oraz ich zasięgi • opisuje na podstawie infografiki formy rzeźby polodowcowej • analizuje krzywą hipsograficzną Polski • podaje cechy ukształtowania powierzchni Polski • charakteryzuje pasy rzeźby terenu i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej Polski	XIV.4	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane ze środowiskiem przyrodniczym Polski • plansze dydaktyczne • praca z mapą ogólnogeograficzną i geologiczną Polski –czynniki wpływające na ukształtowanie powierzchni Polski • praca z mapą tematyczną – zlodowacenia w Polsce i ich zasięgi • analiza infografiki –formy rzeźby polodowcowej • analiza krzywej hipsograficznej Polski • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski–cechy i pasowy układ rzeźby terenu w Polsce

7. 8.	Klimat Polski	• cechy klimatu Polski • czynniki kształtujące klimat Polski • masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne temperatury powietrza, opadów atmosferycznych i okresu wegetacyjnego w Polsce • zróżnicowanie klimatyczne w Polsce • charakterystyka klimatologiczna wybranego regionu Polski	• omawia na podstawie map klimatycznych i klimatogramów cechy klimatu Polski • charakteryzuje na podstawie map i klimatogramów czynniki kształtujące klimat Polski • przedstawia wpływ mas powietrza na pogodę w Polsce • omawia zróżnicowanie przestrzenne temperatury powietrza, opadów atmosferycznych i okresu wegetacyjnego w Polsce • analizuje zróżnicowanie klimatyczne Polski na podstawie klimatogramów • prezentuje na podstawie różnych źródeł informacji charakterystykę klimatologiczną wybranego regionu Polski	XIV.5 XIV.6	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • analiza map klimatycznych i klimatogramów – cechy klimatu Polski • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski i Europy oraz analiza klimatogramów – czynniki wpływające na klimat Polski • dyskusja dydaktyczna – wpływ mas powietrza na pogodę w Polsce • analiza map klimatycznych – zróżnicowanie przestrzenne temperatury powietrza, opadów atmosferycznych i okresu wegetacyjnego w Polsce • analiza klimatogramów – zróżnicowanie klimatyczne Polski • praca na podstawie różnych źródeł informacji – charakterystyka klimatologiczna wybranego regionu Polski
9.	Zasoby wodne Polski. Sieć rzeczna	• zasoby wodne Polski • obszary nadwyżek i niedoborów wody w Polsce • przyczyny niedoboru wody w Polsce • cechy sieci rzecznej w Polsce • perspektywa rozwoju żeglugi śródlądowej w Polsce	• wyjaśnia uwarunkowania występowania wody na Ziemi • charakteryzuje zasoby wodne Polski • wskazuje na podstawie mapy tematycznej obszary nadwyżek i niedoborów wody w Polsce • opisuje przyczyny niedoboru wody w Polsce • prezentuje na podstawie map tematycznych cechy sieci rzecznej Polski i wyjaśnia jej zróżnicowanie • przedstawia perspektywy rozwoju żeglugi śródlądowej w Polsce	XIV.7 XIV.9	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane ze środowiskiem przyrodniczym Polski • plansze dydaktyczne • burza mózgów – warunki występowania wody na Ziemi • dyskusja dydaktyczna – zasoby wodne Polski • praca z tekstem podręcznika i mapą tematyczną – obszary nadwyżek i niedoborów wody w Polsce • mapa mentalna – przyczyny niedoboru wody w wybranych regionach Polski • analiza map tematycznych – cechy i zróżnicowanie sieci rzecznej w Polsce • praca z tekstem podręcznika – perspektywy rozwoju żeglugi śródlądowej w Polsce

10.	Jeziora w Polsce	- występowanie jezior w Polsce - najmniejsze i największe jeziora w Polsce - typy genetyczne jezior w Polsce - sztuczne zbiorniki wodne - znaczenie przyrodnicze, społeczne i gospodarcze (w tym turystyczne) jezior i sztucznych zbiorników	- opisuje rozmieszczenie jezior w Polsce - wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski najmniejsze i największe jeziora w naszym kraju - charakteryzuje na wybranych przykładach główne typy genetyczne jezior Polski - przedstawia typy sztucznych zbiorników wodnych i podaje ich przykłady - wykazuje funkcje sztucznych zbiorników i ich rozmieszczenie na obszarze Polski - omawia znaczenie przyrodnicze, społeczne i gospodarcze (w tym turystyczne) jezior i sztucznych zbiorników wodnych w Polsce	XIV.8	- podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy - komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - mapa ogólnogeograficzna Polski - praca z mapą tematycznąPolski –rozmieszczenie jezior w Polsce - praca z mapą ogólnogeograficzną Polski – najmniejsze i największe jeziora w Polsce - praca z tekstem podręcznika – główne typy genetyczne jezior w Polscea wybranych przykładach - dyskusja dydaktyczna–typy sztucznych zbiorników wodnych i ich przykłady - praca z tekstem podręcznika –funkcje sztucznych zbiorników i ich rozmieszczenie na obszarze Polski - praca z tekstem podręcznika – znaczenie przyrodnicze, społeczne i gospodarcze (w tym turystyczne) jezior i sztucznych zbiorników wodnych w Polsce
11.	Środowisko przyrodnicze Morza Bałtyckiego	- cechy Morza Bałtyckiego - temperatura i zasolenie wody w Bałtyku - flora i fauna Bałtyku - stan środowiska Morza Bałtyckiego i formy jego ochrony	- prezentuje na podstawie mapy tematycznej cechy Morza Bałtyckiego - omawia na podstawie map tematycznych właściwości fizyczne Morza Bałtyckiego – zasolenie i temperaturęjęgo wód powierzchniowych - odczytuje z mapy tematycznej zasolenie wód powierzchniowych Morza Bałtyckiego - opisuje florę i faunę Bałtyku - przedstawia stan środowiska przyrodniczego wód Bałtyku - omawia formy ochrony Morza Bałtyckiego	XVI.1	- podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy - komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - mapa ogólnogeograficzna - praca z mapą tematyczną– cechy Morza Bałtyckiego - analiza mapy tematycznej – właściwości fizyczne Morza Bałtyckiego (zasolenie i temperatura wód powierzchniowych) - praca z mapą tematyczną– zasolenie wód Morza Bałtyckiego - praca z tekstem podręcznika –flora i fauna Bałtyku - praca z materiałem źródłowym –stan środowiska przyrodniczego wód Bałtyku - praca z tekstem podręcznika –formy ochrony Morza Bałtyckiego
12.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Polski</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				

II. Ludność i urbanizacja w Polsce

13.	Liczba ludności Polski i jej zmiany	• zmiany liczby ludności Polski • podział administracyjny Polski • konsekwencje zmian liczby ludności w Polsce	• prezentuje na podstawie wykresu zmiany liczby ludności Polski • omawia na podstawie wykresu zmiany liczby ludności w miastach i na wsiach oraz podaje przyczyny tych zmian • omawia na podstawie mapy administracyjnej Polski cechy podziału administracyjnego Polski • wskazuje na mapie województwa i ich stolicy • omawia zmiany liczby ludności w Polsce i ich konsekwencje • podaje przyczyny wyludniania się określonych regionów Polski	XV.3 XV.1	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa rozmieszczenia ludności • mapa administracyjna Polski • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z potencjałem ludnościowym • analiza wykresu – zmiany liczby ludności Polski • analiza wykresu – zmiany liczby ludności w miastach i na wsiach oraz przyczyny tych zmian • praca z mapą administracyjną Polski – cechy podziału administracyjnego Polski • praca z mapą administracyjną Polski – województwa i ich stolicy • praca z tekstem podręcznika – zmiany liczby ludności w Polsce i ich konsekwencje • dyskusja dydaktyczna – przyczyny wyludniania się określonych regionów Polski
14. 15.	Struktura demograficzna ludności Polski	• przyrost naturalny ludności Polski • współczynnik przyrostu naturalnego • zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego • przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • współczynnik dzietności • struktura ludności według wieku i płci • piramida wieku i płci ludności Polski • starzenie się polskiego społeczeństwa • skutki współczesnych przemian demograficznych w Polsce	• analizuje na podstawie wykresu zmiany przyrostu naturalnego ludności w Polsce • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • wskazująca podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego • omawia przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • analizuje na podstawie wykresu współczynnik dzietności w Polsce • prezentuje na podstawie piramidy wieku i płci ludności Polskicechy struktury wieku i płci polskiego społeczeństwa • analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski • podaje przyczyny starzenia się polskiego społeczeństwa • charakteryzuje na podstawie danych statystycznych strukturę ludności Polski według wieku i płci • podaje skutki współczesnych przemian demograficznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju	XV.2 XV.3	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z potencjałem ludnościowym • analiza wykresu – zmiany przyrostu naturalnego ludności w Polsce • ćwiczenia obliczeniowe –współczynnik przyrostu naturalnego • analiza mapy tematycznej –zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego • dyskusja dydaktyczna –przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • analiza piramidy wieku –cechy struktury wieku i płci • analiza wykresu –analiza współczynnika dzietności w Polsce • analiza piramidy wieku i płci ludności Polski • dyskusja dydaktyczna –przyczyny starzenia się polskiego społeczeństwa • analiza danych statystycznych –struktura ludności Polski według wieku i płci • portfolio –skutki współczesnych przemian demograficznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju

16.	Rozmieszczenie ludności w Polsce	• gęstość zaludnienia • czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce	• prezentuje na podstawie mapy tematycznej różnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce • analizuje na podstawie mapy gęstość zaludnienia według województw • podaje przyczyny różnicowania gęstości zaludnienia w Polsce • omawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • określa skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce	XV.1	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z potencjałem ludnościowym • analiza mapy tematycznej – różnicowanie gęstości zaludnienia • analiza mapy gęstości zaludnienia – gęstość zaludnienia według województw • praca z tekstem podręcznika – przyczyny różnicowania gęstości zaludnienia w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • portfolio – skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce
17.	Migracje	• przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • cechy współczesnych migracji wewnętrznych • współczynnik salda migracji • migracje zagraniczne • kierunki emigracji Polaków • Polacy na świecie • skutki migracji zagranicznych • przyrost rzeczywisty w Polsce • sytuacja migracyjna w regionie	• omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • opisuje cechy współczesnych migracji wewnętrznych • analizuje na podstawie wykresu wielkość migracji wewnętrznych w miastach • prezentowana na podstawie mapy tematycznej różnicowanie przestrzenne salda migracji wewnętrznych w Polsce • omawia przyczyny migracji zagranicznych w Polsce • podaje główne kierunki współczesnych emigracji Polaków • wymienia największe skupiska Polonii na świecie • przedstawia skutki migracji zagranicznych • omawia na podstawie danych statystycznych zmiany przyrostu rzeczywistego w Polsce • oblicza współczynnik przyrostu rzeczywistego • analizuje na podstawie różnych źródeł informacji sytuację migracyjną w swoim regionie	XV.4	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • praca z tekstem podręcznika – przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • dyskusja dydaktyczna – cechy współczesnych migracji wewnętrznych • analiza wykresu – wielkość migracji wewnętrznych w miastach • analiza mapy tematycznej – różnicowanie przestrzenne salda migracji wewnętrznych w Polsce • plakat na temat przyczyn migracji zagranicznych w Polsce • analiza mapy tematycznej – główne kierunki współczesnych emigracji Polaków • praca z mapą tematyczną – największe skupiska Polonii na świecie • analiza SWOT – skutki migracji zagranicznych • analiza danych statystycznych – zmiany przyrostu rzeczywistego w Polsce • ćwiczenia obliczeniowe – współczynnik przyrostu rzeczywistego • ćwiczenia z wykorzystaniem różnych źródeł informacji – sytuacja migracyjna w regionie, w którym uczeń mieszka

18.	Rynek pracy w Polsce	• aktywność zawodowa Polaków • struktura zatrudnienia ludności w Polsce • bezrobocie w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce	• omawia aktywność zawodową Polaków • wymienia czynniki wpływające na aktywność zawodową ludności • określa współczynnik aktywności zawodowej • analizuje na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej strukturę zatrudnienia ludności w Polsce • podaje przyczyny bezrobocia w Polsce • prezentuje na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce	XV.5	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • dyskusja dydaktyczna – aktywność zawodowa Polaków • burza mózgów – czynniki wpływające na aktywność zawodową ludności • analiza danych statystycznych – współczynnik aktywności zawodowej • analiza danych statystycznych i mapy tematycznej – struktura zatrudnienia w Polsce • burza mózgów – przyczyny bezrobocia w Polsce • portfolio – przyczyny i konsekwencje bezrobocia w Polsce • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce
19.	Urbanizacja i sieć osadnicza w Polsce	• sieć osadnicza w Polsce • funkcje miast w Polsce • urbanizacja w Polsce • wskaźnik urbanizacji • zespoły miejskie – aglomeracje • wielkość miast w Polsce • współczesne przemiany polskich miast • osadnictwo wiejskie w Polsce • przemiany w osadnictwie wiejskim w Polsce	• przedstawia zmiany sieci osadniczej w Polsce • omawia funkcje miast w Polsce • prezentuje czynniki decydujące o rozwoju miast • wyjaśnia uwarunkowania procesów urbanizacyjnych w Polsce • prezentuje na podstawie wykresu i mapy tematycznej zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce • wyróżnia typy aglomeracji i podaje ich przykłady • analizuje na podstawie wykresu i danych statystycznych wielkość miast w Polsce • analizuje czynniki wpływające na przemiany zachodzące w polskich miastach • charakteryzuje osadnictwo wiejskie w Polsce • podaje przyczyny przemian w osadnictwie wiejskim w Polsce • opisuje współczesne funkcje wsi	XV.6	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z osadnictwem • praca z tekstem podręcznika – zmiany sieci osadniczej w Polsce • dyskusja dydaktyczna – funkcje miast w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki decydujące o rozwoju miast • praca z tekstem podręcznika – uwarunkowania współczesnych procesów urbanizacyjnych w Polsce • analiza mapy tematycznej – przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce • praca z tekstem podręcznika i mapą – typy aglomeracji i ich przykłady • analiza wykresu i danych statystycznych – wielkość miast w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na przemiany w polskich miastach • plakatna temat osadnictwa wiejskiego w Polsce • burza mózgów – przyczyny przemian w osadnictwie wiejskim w Polsce • praca z tekstem podręcznika – współczesne funkcje wsi
20.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				

III. Gospodarka Polski

21.	Warunki rozwoju rolnictwa w Polsce	• czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa • obszary o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa w Polsce • wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie	• wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce • prezentuje na podstawie mapy tematycznej regionalne zróżnicowanie przyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa • ocenia przyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w swoim regionie • omawia pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce • omawia wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie	XV.7	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce rolniczej • praca z tekstem podręcznika – przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce • praca z mapą tematyczną – regionalne zróżnicowanie przyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa • praca z materiałami źródłowymi – przyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w regionie, którym uczeń mieszka • dyskusja dydaktyczna – wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie
22.	Rolnictwo ekologiczne w Polsce	• rolnictwo ekologiczne • cechy rolnictwa ekologicznego w Polsce • przyczyny rozwoju rolnictwa ekologicznego • gospodarstwa ekologiczne w Polsce • system certyfikacji gospodarstw ekologicznych w Polsce • oznakowanie żywności ekologicznej	• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>rolnictwo ekologiczne</i> • omawia cechy rolnictwa ekologicznego w Polsce • przedstawia przyczyny rozwoju rolnictwa ekologicznego • analizuje na podstawie mapy tematycznej przestrzenne rozmieszczenie gospodarstw ekologicznych w Polsce • wskazuje cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach systemu gospodarstwa ekologicznego w Polsce • przedstawia i rozpoznaje oznakowanie żywności ekologicznej • omawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju rolnictwa ekologicznego	XV.8 XV.9	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce rolniczej • praca z tekstem podręcznika – rolnictwo ekologiczne • dyskusja dydaktyczna – cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce • dyskusja dydaktyczna – przyczyny rozwoju rolnictwa ekologicznego • praca z mapą tematyczną – przestrzenne rozmieszczenie gospodarstw ekologicznych w Polsce • praca z tekstem podręcznika – cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach systemu gospodarstwa ekologicznego w Polsce • analiza schematów – oznakowania żywności ekologicznej • analiza SWOT – pozytywne i negatywne skutki rozwoju rolnictwa ekologicznego

23.	Przemiany przemysłu w Polsce	• stan polskiego przemysłu przed 1989 r. • przyczyny przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce • zmiany produkcji wybranych wyrobów przemysłowych • skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r.	• omawia stan polskiego przemysłu przed 1989 r. • podaje przyczyny przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • określa charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • omawia zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce • przedstawia zmiany produkcji wybranych wyrobów przemysłowych • charakteryzuje skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r.	XV.10	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce gospodarczej (ze szczególnym uwzględnieniem polskiego przemysłu) • dyskusja dydaktyczna – stan polskiego przemysłu przed 1989 r. • praca z tekstem podręcznika – przyczyny przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • dyskusja dydaktyczna – charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • praca z tekstem podręcznika – zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce • analiza danych statystycznych – zmiany produkcji wybranych wyrobów przemysłowych • dyskusja dydaktyczna – skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r.
-----	------------------------------	--	--	-------	--

24.	Przemysł zaawansowanych technologii w Polsce	• cechy przemysłu zaawansowanych technologii • poziom rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • czynniki rozmieszczenia przemysłu high-tech w Polsce • rozmieszczenie ośrodków high-tech w Polsce • działalność badawczo-rozwojowa w Polsce • ośrodki innowacji i przedsiębiorczości • perspektywy rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce	• przedstawia cechy przemysłu zaawansowanych technologii • charakteryzuje poziom rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • wymienia czynniki rozmieszczenia przemysłu high-tech w Polsce • przedstawia rozmieszczenie ośrodków high-tech w Polsce • wymienia największe centra badawczo-rozwojowe w Polsce • omawiana podstawie wykresu wydatki na działalność badawczo-rozwojową w Polsce • przedstawia funkcje ośrodków innowacji i przedsiębiorczości • prezentujona podstawie różnych źródeł informacji hipotezy dotyczące perspektyw rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce	XV.11	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce gospodarczej (ze szczególnym uwzględnieniem polskiego przemysłu high-tech) • praca z tekstem podręcznika – cechy przemysłu zaawansowanych technologii • analiza danych statystycznych – poziom rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki rozmieszczenia przemysłu high-tech w Polsce • dyskusja dydaktyczna – rozmieszczenie ośrodków high-tech w Polsce • praca z tekstem podręcznika – największe centra badawczo-rozwojowe w Polsce • analiza wykresu – wydatki na działalność badawczo-rozwojową w Polsce • praca z tekstem podręcznika – funkcje ośrodków innowacji i przedsiębiorczości • poster przedstawiający hipotezy dotyczące perspektyw rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce
-----	--	--	--	-------	--

25. 26.	Transport w Polsce	• uwarunkowania rozwoju różnych rodzajów transportu • przyczyny zmian w polskim transporcie • zróżnicowanie sieci transportowej w Polsce – transport samochodowy, kolejowy, lotniczy, wodny i przesyłowy • przyczyny zmian w sieci transportowej w Polsce • główne węzły i terminale transportowe w Polsce i ich znaczenie dla gospodarki • rola transportu w krajowej gospodarce	• przedstawia uwarunkowania rozwoju różnych rodzajów transportu w Polsce • opisuje na podstawie schematu przyczyny zmian w polskim transporcie • prezentuje na podstawie wykresu udział transportu samochodowego i kolejowego w przewozach ładunków i pasażerów • omawia zróżnicowanie przestrzenne gęstości dróg utwardzonych w Polsce • omawia na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie gęstości sieci kolejowej w Polsce • przedstawia zmiany w polskim transporcie lotniczym • porównuje na podstawie mapy tematycznej ruch pasażerski w polskich portach lotniczych • przedstawia warunki rozwoju transportu wodnego • określa rolę transportu przesyłowego dla gospodarki Polski • wymienia główne węzły i terminale transportowe w Polsce • omawia rolę transportu w krajowej gospodarce	XV.12	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie na temat transportu • praca z tekstem podręcznika – uwarunkowania rozwoju i struktura transportu w Polsce • analiza schematu – przyczyny zmian w polskim transporcie • analiza wykresu – udział transportu samochodowego i kolejowego w przewozach ładunków i pasażerów • praca z mapą tematyczną – zróżnicowanie przestrzenne gęstości dróg utwardzonych w Polsce • praca z mapą tematyczną – zróżnicowanie gęstości sieci kolejowej w Polsce • dyskusja dydaktyczna – zmiany w polskim transporcie lotniczym • praca z mapą tematyczną – ruch pasażerski w polskich portach lotniczych • dyskusja dydaktyczna – warunki rozwoju transportu wodnego • praca z tekstem podręcznika – rola transportu przesyłowego dla gospodarki Polski • dyskusja dydaktyczna i praca z mapą tematyczną – główne węzły i terminale transportowe w Polsce • plakat na temat roli transportu w krajowej gospodarce
------------	--------------------	--	--	-------	--

27.	Gospodarka morską Polski	• cechy polskiej gospodarki morskiej • główne porty handlowe na polskim wybrzeżu • ruch pasażerski w polskich portach morskich • struktura przeładunków w głównych portach handlowych • przemysł stoczniowy • rybactwo i przetwórstwo rybne • możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce	• przedstawia cechy polskiej gospodarki morskiej • wskazuje na mapie główne porty handlowe na polskim wybrzeżu • omawia wielkość ruchu pasażerskiego w polskich portach morskich • omawia strukturę przeładunków w głównych portach handlowych w Polsce • charakteryzuje przemysł stoczniowy w Polsce • przedstawia stan rybactwa i przetwórstwa rybnego w Polsce • określa perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce	XVI.2	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna i ogólnogeograficzna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie na temat gospodarki morskiej • analiza danych statystycznych – cechy polskiej gospodarki morskiej • praca z mapą ogólnogeograficzną – główne porty handlowe na polskim wybrzeżu • analiza danych statystycznych – wielkość ruchu pasażerskiego w polskich portach morskich • analiza danych statystycznych – struktura przeładunków w głównych portach handlowych w Polsce • dyskusja dydaktyczna – przemysł stoczniowy w Polsce • praca z tekstem podręcznika – stan rybactwa i przetwórstwa rybnego w Polsce • poster na temat perspektyw rozwoju gospodarki morskiej w Polsce
28.	Walory turystyczne Polski	• atrakcyjność turystyczna • walory przyrodnicze i kulturowe rozwoju turystyki w Polsce • polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • infrastruktura turystyczna i dostępność komunikacyjna • atrakcje turystyczne na przykładzie wybranej trasy wycieczki turystycznej	• wymienia czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Polski • wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie walorów przyrodniczych Polski • podaje przykłady walorów kulturowych w Polsce • prezentuje polskie obiekty wpisane na <i>Listę światowego dziedzictwa UNESCO</i> • omawia znaczenie infrastruktury turystycznej i dostępności komunikacyjnej dla rozwoju turystyki • projektuje trasę wycieczki turystycznej z uwzględnieniem atrakcji turystycznych w miejscowości lub regionie oraz z wykorzystaniem mapy i odbiornika GPS	XV.13 XV.14	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce turystycznej • praca z tekstem podręcznika – czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na zróżnicowanie walorów przyrodniczych w Polsce • analiza SWOT – walory kulturowe rozwoju turystyki w Polsce • portfolio – polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • dyskusja dydaktyczna – znaczenie infrastruktury turystycznej i dostępności komunikacyjnej dla rozwoju turystyki • praca z mapą i odbiornikiem GPS – projekt trasy wycieczki turystycznej uwzględniający atrakcje turystyczne w miejscowości lub regionie, w którym uczeń mieszka

29.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Gospodarka Polski</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				
IV. Stan środowiska i jego ochrona w Polsce					
30.	Stan środowiska w Polsce	• stan środowiska w Polsce • źródła zanieczyszczeń powietrza • emisja zanieczyszczeń powietrza • powstawanie i skutki smogu • zanieczyszczenia wód • ochrona wód powierzchniowych • jakość wód powierzchniowych w regionie • odpady przemysłowe i komunalne • degradacja gleb • stan zanieczyszczenia powietrza w regionie	• omawia stan środowiska w Polsce i jego zmiany od lat 90. XX w. • wymienia źródła zanieczyszczeń powietrza • określa na podstawie wykresu wielkość emisji ważniejszych zanieczyszczeń powietrza w Polsce • podaje przyczyny powstawania smogu oraz jego skutki • wymienia przyczyny zanieczyszczeń wód • ocenia na podstawie mapy jakość wód powierzchniowych w Polsce • ocenia jakość wód powierzchniowych w swoim regionie • analizuje na podstawie mapy tematycznej produkcję odpadów przemysłowych i komunalnych w Polsce według województw • wymienia przyczyny degradacji gleb • analizuje na podstawie danych pozyskanych z aplikacji GIS aktualny stan zanieczyszczenia powietrza w swoim regionie	XIV.10 XIV.11	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • analiza danych statystycznych –stan środowiska w Polsce i jego zmiany od lat 90. XX w. • burza mózgów – źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w Polsce • analiza wykresu – wielkość emisji ważniejszych zanieczyszczeń powietrza w Polsce • praca z tekstem podręcznika –przyczyny powstawania smogu i jego skutki • dyskusja dydaktyczna –przyczyny zanieczyszczeń wód • analiza mapy tematycznej –jakość wód powierzchniowych w Polsce • praca z materiałami źródłowymi –jakość wód powierzchniowych w regionie, w którym uczeń mieszka • analiza mapy tematycznej –produkcja odpadów przemysłowych i komunalnych w Polsce według województw • dyskusja dydaktyczna – przyczyny degradacji gleb • praca z materiałami źródłowymi –aktualny stan zanieczyszczenia powietrza w regionie, w którym uczeń mieszka(wykorzystanie aplikacji GIS)
31.	Ochrona środowiska przyrodniczego w Polsce	• motywy ochrony przyrody w Polsce • formy ochrony przyrody • rozmieszczenie form ochrony przyrody • krajowej międzynarodowe działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce • indywidualne działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego	• wyjaśnia główne motywy ochrony przyrody w Polsce • omawia formy ochrony przyrody w Polsce • wyjaśnia różnicę w sposobie ochrony przyrody w parkach narodowych i rezerwach przyrody • prezentuje na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie różnych form ochrony przyrody w Polsce, w tym w swoim regionie • wymienia przykłady współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego • uzasadnia konieczność prowadzenia działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego	XIV.11	• podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • praca z tekstem podręcznika –główne motywy ochrony przyrody w Polsce • burza mózgów –formy ochrony przyrody w Polsce • praca z tekstem podręcznika – różnice w sposobie ochrony przyrody w parkach narodowych i rezerwach przyrody • analiza mapy tematycznej –rozmieszczenie różnych form ochrony przyrody w Polsce, w tym w regionie, w którym uczeń mieszka • praca z tekstem podręcznika – przykłady współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego • portfolio –konieczność prowadzenia indywidualnych działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego